

Jitka Stehlíková

Neobydlené ostrovy

Verše z let 1980 – 1986

Ostrava, Profil 1987
Ilustrace Jiří Moldřík

I.

Přesčasy

Už sedm nocí
cupe déšť po oknech
Bez oddechu A slastně
V přesčase
vyhmatává
A podemílá kameny
A zúrodňuje hlínu
Měsíc zalitý v noční vazelínu

Na refýži spánku
kde dlouze čekávám
a marně svírám v rukou
sítěnku tužeb
i já bez oddechu A slastně
v přesčase
obracím
v bílou
kartu stínů
Měsíc polyká noční vazelínu

Po honu

Naskládány jsou do řádků
jak chundelatí zajíci
naše iluze
Po honu
královských střelců
Do ticha
lovec nejskvělejší
dlouze
vytrubuje

Úzkost

Nebe se nachýlilo přes okraj
Mlhy a deště valí se pod nohama
Sudičky světla plavou ke dnu
Za očima mám Mrtvé moře
Vysoko nad měsícem
hoří pryskyřičná sláma

Žlutýma rukama
oblohy sahají nám na ústa
Utéci není kam
Voda nás omílá
holýma rukama

Metamorfóza

Paprsek slunce
zažehl mi
na tváři znaménko krásy
Kytice aster
líbaly mě
ráno spávala jsem líně
Paprsek slunce
zažehl
mě

Tise se smála voda
v akváriu
nerozvážnosti světa
lidským hlasům
Barevné rybky vlídně
vpluly do mých zad
Krouží
Hledají mě
Úsměšek krve
Hlásek v tělní tekutině

Paprsek dýchl
na sklo vázy
Kytice aster zhnědla
Dozněla
V kouličce akvária
zkalila se voda
S popálenou tváří
hledím
do ticha

Rašelinová pole

Jsem celá začouzená

Bezvětrí řinčí posměšně stejné

Hořím štiplavě

Spaluji

Bolest neuniká

Co všechno ve mně shořet musí

A co nemá

Červivým dýmem skoro slepá

Nevzlétnu s rorýsem v krku

Doutnají neslyšně

rašelinová pole

Podsklepí

Měsíc klesá noc od noci
I já jsem hloub
Bojím se
do obzoru pohlédnout
V pramíncích trav
dohořívá tma
A popelu není
Kámen je
S měkkými záhyby
Kámen v základech mého domu
V podsklepí duše

Měsíc se od stromů
obrušuje
Krajina pustě sálá
Jak vykročit
Co zavolat
Koho najít
Schodiště dolů uzamčená

A je tam tichý křik
Titěrný zdlouhavý pláč
Hubená myš
o kámen si dásně
rozedřela

Beznaděj

Za městem
vzduch prýští tóny
Ptáci plují zmámeně
Voda opuštěného lomu
stromy spouští do země
Za městem
odhodíš kabátec chvatu
V dlaních pohladíš zatrpklé
rýhy
Vzduch plaví odvěké tóny
Jsi

Zřetelně vidíš se tady
Bolesti více bolí
V koutcích úst se jinak směje

Za městy
opustíš asfaltky
a v lukách nalezneš pěšinky
teprve tvrdé
beznaděje

První sníh

Navlékám pletené rukavice
Vlněné punčochy

Nedýchám na povel orané hlíny
Podleťní chmýří zastláno je v doupatech
Kdo zardousí mé přebarvené smutky
Dlouhá kopí stínů setmí
Neublíží
Krvelačné stromy prosím
S rozkoší jen sebe ničí

Obouvám vysoké botky
Pod kabát rolák až k uším

Kdykoli teď vynořit se může
polární liška Slovo střela
Lavičko u černé řeky
nepřečtený dopise
čekárno na sálavá těla
Věneček z puklých rtů ti nesu
Stužka jazyka
a na ní Sbohem léto

Na hlavu šedivou kapuci
Sukni hluboko pod kolena

Meluzína pohřbívá
odhazovače větru
Kázání
odbyl
první sníh

Prokleté ticho

Jen
Bečva plná zmrzlých kostí
kdesi vespod
vyje
Ve tvářích připečený kámen
němí cosi vyhlížíme
Své chtěli bychom říci
A jako by ruka v gestu
klesla
Jako by hlava v půli věty
na zem padla
Jako by rodička s výkřikem
vyvrhla mrtvé dítě

Z hrtanu kuckám
peří
baltických vran

Básníkům
jepičí řeči
od úst
sráží
sníh

Svlékám se z tanečního rytmu

Už nežít na maškarním bále
Maska je zcela zničena
Servírka čestným hostům dolévá
Básník sladký gigolo v rytmu tančí
Všichni se smějí Nedělně
Fábory vlají při valčíku
Křídlovku k ústům nasazuje
trubač generál

V rukou mi šustí stará kůže hada
Vezmi si ji
můj milý
Daleko svítá
Dlouhý je dlouhý
tento maškarní bál

Za třeskem
zavírám vrata
Musím lítost zahodit
Zvědavou chamtivost
I zvyk

A nepodívat se při odchodu
zvenčí
do okna

Jarní stromy

Slavík
jenž budí ze spánku
je zlatá nedovřená branka
Nemohu spát
A tak vcházím
do dne
Rodím se už tolik jiter
A ještě nejsem živá
Ještě ani křik mne nezdobil
Město svírá koleny
nahou Bečvu
Bečva má od krve
pás
Dýchá
Vodorovná

Ještě je ticho
Na vlhký asfalt srčí
slunný déšť
Slova za ústy mám zplihlá
Dřevo se listem

posmívá
(1975)

Bubínek noci vytlouká

Celou noc
padal jablka ze stromu
na betonový dvorek
a půlila se
Byl vítr
Do tmy bušilo mi srdce
a bubínek noci
vytloukal
mi z těla
laciný smích
směšné pózy
a nerozvážná slova
Jablka padala
a tloukla
do střechy kolny
do mých zad
Stesk
Úzkost
sevřely mě
Schoulená musela jsem
poslouchat
podivný rytmus
pádu
Věčného koloběhu
konce
Jablka padala
celou noc
Přezrálá
Sladká
Rudá

Kdo ráno posbírá je
V mých vlasech bílá dřev
A pod jazykem
slupka tvrdá

Důvěra

Být vrbový proutek
A nejen ruce
k plamenným studnám
vymykat
Bolest je mapou hledaného
Čí asi odměna

Být vrbový proutek
Oči z kůže
V halasné zimnici světa
vyrůst do keře
Doufat
I pod vodopádem
najdu
ticho
pramene

Bílí pekaři

Na jaro přivezou
bílí pekaři
do krámů chléb

Stromy zavoní
a kůra vypne prsa
na každém bochníku
(I můj žilný jilm
roste
Stinný)

To se zas nacpou
pojídači
chleba
To si zas dají
nenažranci
země
Máslo kolem huby
a křehká pleť v zubech praská
A mluvit budou
o kysaném zelí
o mase jehňátek
z hor

(Slunce neubude
Slunce ze světla
Zlatý chléb)

Vy nenasytní pojídači chleba
Bílí pekaři
přijedou zas
Poslední korunu
vyhodí do vzduchu
Režná ústa v ohni

Jen vy se ptáte
Nač

Krok

sestře Haně

Mlhy jsou deště spálené
Rojí se v nás Rojí
Ne Jasmínem nejsme zmámené
Mlha
Vykročit se bojím
Krok od sebe
A přece
Mezi námi
sesutý kotel A v něm
mamutí kost
Tichem letí bezkřídlý čáp
Děšť hoří v nás
Krok
A schoulíš se mi pod kabát
Jako děti vedle sebe psát

Mlha A mlha
Deště spálené

Město bez aut

Město bez aut
je město ve tři hodiny
ráno
Auta jsou vyhaslé ohýnky
pravěkých lovců
polévkové mísy
stáda spících ovcí
Je slyšet sobí dusot z hvězd
Město bez aut
je středověká tvrz
kde budím se šelestem hořící
slámy
zkřehlá hledám svého psa
Město bez aut
je zdrhlý hrací stroj
snad uvidím dřevěné mořské panny
a chytну červotoče do sklenice
Jsou tři hodiny zimní noci
a zimního dne
Je bezčasí
Svítilí sníh
a z oken vlasy stařen
Já plachý stín
hledám zdroje světla
Zbůhdarma vyslovena
do tmy
do ticha
Úzkost i první dravou pokoru
vedu si na provázku
Oči ještě trochu od medu
Hledám zdroje světla
Kdo stojí v cestě
k nim
Jsem snad jeho stín
Kde zdvíhá se zeď slunce
A branka v ní
Noc jektá mrazem
Město bez aut
chvěje se polibky v hotelu Grand
Na oči padá dým z chemičky
suchý parfém města
Jdu hlavní třídou
A u vzdálené křižovatky
vyhrkne rytmus oranžových ok
cestou od řeky
zapraská motor
dvojhvězda rozetne mne

od čela
Kostelní věž bodne do chodidel
Do kostí hluboký zářez vyhlodá
Strach pravěkých lovců
Olověný měsíc krouhá sníh
Jepičí oheň slámy
Hotel bdící v rytmu básní
Hořká vůně městských podpaždí
Ze škváry silnic město procitá
Ovce klidně zdvínají se

Omrzlý zámek
Horký klíč
Nasedám
Světla
Spojka
Plyn
Oči mi ováže černá cesta
Stromy v alejích v pozoru
Připravená popravčí četa

Neobydlené ostrovy

Už brzy zhasnou světla
na neobydlených ostrovech
Zda víš
že jsme tu zůstali spoutaní
zde na kvetoucích ostrovech
které páchnou mršinou
Chtěli jsme jimi projít křížem kráž
Hledat
Bloudit
Nevracet se
Zbytečně jsme zahrabali masky
Světla na neobydlených ostrovech
zhasnou co nevidět
Vlaky zpívají tak jako včera
od lampy k palmě se ještě potácí
opilý stín
Stín jejž pohltí tma
Přichází večer
jak tolik smělých večerů
Jak tolik smělých pravd
A já se začínám třást
Fudži mi v hrdle dýmá
na tváři zasychá láva

Brzy
Brzy už zhasnou světla
na neobydlených ostrovech
K půlnoci se zvedne vítr
a přinese sníh
Poslední bílý sníh
plavé pampelišky
Děti jej budou dýchat
ve spánku
Děti z neobydlených ostrovů
Ze snů si vykouzlí skřítky
a ti pár vloček nalepí místo hvězd
a luceren
do tonoucího vzduchu

Už brzy zhasnou světla
na neobydlených ostrovech
Sedím na břehu
postele
na kraji vlnobití
v mušličkách
u chaluh
A v duchu se hořce ujišťuji

že jsme nezůstali sami
Vždyť ani flašinetář
jenž usnul v placce rumu
nevnímal
jak trouchniví Velký vůz
Tisíce flašinetářů nevnímaly
že zhaslo slunce
a rozstepovaným světům
se krátí dech
Nevěděli
že holoubci
ranní poslíčkové
zakrněli Jsou cár
Ba ani nezaslechli
jak neony na měsíci
vytratil atomová jádra

Myslím na tebe
že ses zúžil
a stal se z tebe paprsek
Modrý sametový paprsek
který si vpletu do vlasů
Ale jednou
z vesmírného prostoru
vykvetou červené jehlany
a ne rozcestníky
Z křidélek budu mít zas prsty
Charón s hořícími vousy (místo baterky)
nás unese v kočáru
z ostrovů

Stále sedím Stále sedím
Na prstech počítám
kdo by měl odvahu
zapálit svíci
a pohlédnout mi do očí
Do očí vyplakaných na kost
Ještě pár chvil
a zhasnou všechna světla

CODA

Už zhasla světla
na neobydlených ostrovech
Do úst jsem vtěsnala bludný kámen
Levandulové nebe ztěžka dýchá
jak nemocné dítě
Kdo ráno pozná
že se mi oběsil bůh

(1973)

II.

Jsem

Jsem
Ještě pořád
Tady
Zhluboka dýchám
Zhluboka žiju
Do dlaní si rubám dolíky
dvě úzké propasti
pro tento svět
A házím na dno
jedno po druhém
Těch zlatonosných pětadvacet let
které mi krouží v kůži
Sedm jiter
která svodí den
a zmizí v horečkách
Akusticky dokonalá ticha
lesních rán
Bezbolestné chvíle
dvou půlnočních těl
Na dno
z oblohy tryskající žár
Neony prskající do řeky
Své vlasy
struny něžných kytar
Házím
ty pyšné svatební kytice
ty osamělé pohřební věnce
ty prudké hrdelní smíchy
ten prostý neměnný pláč
Lokálky v nichž dýchám vzduch
s kousky slaniny
Krásné i uštvané matky
Lásko
tvou bolest
která posedlosti vypjala vějíř
z lidské kůže
(osamělostí jsi
nebo se nám o jazýček
zachytil a ze slin smotal
srdce
tvůj pavouk pokoutníček)
házím
A jsem běžec maratónský
A jsem puklá cisterna
Co zachytí se
Co vyplyne
Co exploduje

Jsem sirný popel na nozdrách
Sama sebe nakonec házím
Perpetuum mobile
Lidská krev
Běh nekončících myšlenek
Hledám
Hltám
Cítím
Jsem

Hlasy

Bílý slon touhy
našlapuje zlehounka
a čeká
Telefon zavěšen je ve mně
pouští ticho
dýmá funí
malá Etna

Až pukne zadrnčí a vyvře
omdlím snad
Ucho jak radar krouží
Přešlapuji Čekám
Jsem pokorná rybí vzpoura
Vteřina dlouze chobot zdvíhá

Hlas
Slyším hlas
Zpívá
Naslouchám a pak se ptám

Hlase Jsi jen zbloudilý šíp
Kde je tětíva
a luk
A oko
kteří míří
Hledá

Noční schůzka

Do noci mráz se chytil
drápem
Pevně drží
Čekám vás
Poodhrnete lem mé sukně
či lem mých úst
Zasunete židli do tmy
a mlčky upijete z vín
Jste ještě tak cizí
Na prahu dveří
jen kocour číhá po krysách
Jsou ještě vůbec krysí vousy
Třeba to m srdce
chroupá do masa

Mráz po sněhu se courá
Čekám vás
Běsnivý vítr drancuje stromy
Utrhl šňůry s prádlem
v zahradách
Košílky vylétly
Ach
Kam až Kam
Vítr zuří

Stojíte ve dveřích
Já spodničky a podprsenky
sbírám
po hvězdách

Ranní koupel

Po slepé noci
v bílé vaně
voda rozkvétá v lekníny

Peřina v posteli
se mému skoku
ušklíbla
S naježenými chloupky
ukládám
na židli
vychladlé sny a nepokoje
Až vzlykem ze slastné pasti
vody
k oblakům páry
vzlétnou má ramena
a břich a drobná prsa
Zrcátkem na hřebíčku vpluji
do dne
A zazpívám

Mráz za okýnkem
Ťuká do skla

Chci poznat jen tvé bělosti

Nechod' k nám za světla
Zjančeně buší
Noc
matně se leskne
Chci tě jen tušit
za kmitem stínu
ve vrznutí dveří
Tak teskném
Tvým denním barvám
ať jiné věří
Noc
dává zaznít pouze bělosti
Ve dne k nám nechod'
Tichem noci tě pohostím
Jak do staré mapy
tvá bílá místa
dokreslím
Ne doteky
Ne slovy

Letem bezhlasých netopýrů

Komáři

Komáři visí
ve tmě
Chvějivá drnčící pavučina
Letní noc je lapena
Jen v trhlinách
rybníční voda klouže

Komáři upíjejí krve
Jsme ampulkami s lékem
Láska v nás je
Rákosí se dusí
Na stromech kůru
olupuje
měsíc

Ráno vypálí slunce
hojivou rosu v pavučině
A na oplatce kůže
zrudnou kapky jedu
Horká pečeť vraha
Tam
kde jsi mě neobjal

svědí malá rána

Mrtvý potápěč

Slunce zapálilo listí
kukuřic
v políčkách
Slyšíš loďku
šustící po tmavnoucím nebi
Nespi
bledý potápěč
pod mýma rukama
pod mými polibky
z úst do úst
z plic do plic
V dlaních máš hvězdici
Ve hvězdách je mír

Dnes nehraj si se mnou
že líně ležíš
A zpod víček
pozoruješ
mé nahé paže
Loďka krví šustí
Kyklopské skleněné oko
sejmu ti z čela
Až vynesou tě na pláž
položí do mušliček
chlapi
se tě budou bát
Jen já tě líbám
z úst do úst
z plic do plic

Hledám tvůj dech
Dnes nehraj si se mnou
když tě nesou vinohrady
a u prvních vrat plaše
volají doktora
Seskoč
a rozběhni se
směšná kačena
v gumových ploutvích
Do vlasů mi zpívej
že moře je hrstka
slzí planých
Zpívej
že můj pláč
je smích
Vždyť bílí raci

kroužící nám nad hlavami
jsou pěna
A my se setkáváme
němí
ve vodách

Šepot

Ne

Už na tě nedosáhne ani rosa

Už jsi můj Celý

Dojdu si pro tebe kamkoli I bosa

Čím by se mé ruce chvěly

Já jsem totiž ta čirá voda

V kyčlích mi bijí kameny

Ta palčivá

Co někdy bodá

Já vím Jsi znavený

Ne neboj se

Neplač

Jediný

Noc je zas modrá A den angreštový

Místo slov žluté květiny

Dva meteory Uprchlíci Kdoví

(1976)

V zahradě

Jinak se nedá odejít

Všude je tráva udusaná

Proč ještě spíme pod hvězdami
když na nás vrhají stín
Tolikrát utíkala jsem ti
v noci do zahrady
obuta v lýkové střevíce
Vždy otevřela se jiná vrátka
když stará zamkls na klíček
Pěšiny z opadané rosy
navedly mne zpět
A objala nás tráva zas

Hlavní brána byla dokořán

V poslední době nelze
jinam jít
a proč tě klamat s přeludy
Z písní zůstaly potřhané papíry
Měsíc začíná hnít
Nejhorší je ta udusaná tráva
Kam tajemstvíčka skrýt

Kdo uválel a skopal
bojínek srhu ostríci
Ne Já to nebyla se svými střevíci
Kdo rozryl donaha hlínu
že jsme tak pustí
Ne Tys to nebyl s mechovými ústy

Brána je dokořán

Bílé mraky odplouvají
kotvit mimo nás

Otisky

Odešels

Na pergamen zažloutlého slunce

přítiskl jsi prst

Na zaschlý inkoust vesmíru

naškrábal jsi šifru

Odešels Pane

A jsi tu

Dnes poprvé čtu

tvé písmo

Tajné písmo

Čtu s dechem ztajeným

Čtu potají

Beze zdí

Smetánky choulí se do trav
Poprchává
I my krčili jsme se v koutku osudu
Já stále zdí snad z cihel
obehnána
Dnes z vlasů vybíráš mi
snítky rudých hlohů
Nábřežím auto za autem
A mezi námi
proužek blizoučkého ticha
Hloh sype rudou suť
Z hromádky vesmíru nás láska
zdvíhá

Už neodpustím žádným pádům
svým
Jen hlohům
rudým hlohům
které sypou do vlasů
cihlovou drť
odpouštím

III.

Škeble

Moje ústa
semknuta jsou
ve škebli
Však uvnitř
měkký sametový sval

Ponoř se hlouběji
rozmarný světe
potápěči
Uloupni a do plamenů
si mě hod'
Sykotem
naráz rozevři se

Jazykem budu ochutnána

Můžete jíst do sytosti
Talíře s cukrovím nabízím
Mandle Čokoládu Ovocný krém
Můžete jíst
Z vanilkových rohlíčků
vyletí ovádi rovnou do očí
Z kokosových kuliček
steče rosa rtuti
Z biskupského chlebičku
vypadnou mrtví chrousti
Cínový podnos cinkne
Vše přineseno na terasu
Slunečník Cinzano Čínský psík

Já v přítmi sklípku
schoulím se
Kdo
rozhoupe kyvadélko na vlasu
srdce
Odvážím mu tisíce neohebných slov
Vypustím zpěvavé vosičky
Nudné řeči na patře
spálím na uhel
Přes bílý ubrus zad
prostírám
Nachystám myšlenek
stříbrné nože
Plísňovým vínem zapijeme
všechn
šlehačkový stesk

Opály

Už se zase lekáme
A jsou ten výbuchy kamenů
v ohni
žářem zmrtvýchvstalých kmenů
Zahříváme se mrznoucí
každou roční dobu
A někdy puknou valouny

Pak z popela vyhrábneme
klacíkem
opály

Jeseníky

Lesy mne obrůstají každou vteřinou
Kouř uhýbá slunečnímu ržání
Lesy mně obrůstají jako kalinu
Tak malé mé oči se zdají
Pohled těch obloh nesmírný
Kouř stoupá z komínu chatky
Voda pramene hledá něčí stopu
Lesy mne obrůstají
Hledám skulinu
Jednou mě najdete tady
Ve stromech
V korunách smrků
Gejzírem mízy ozvu se horskému nebi
Já tu budu lesem
Já tu budu paní
Zarostu každou holou planinu
Lesy mne obrůstají
jsem jak v plamenech
Kouř cirůčkem bublá
Slunce klopýtá
Z kamení jsem snad
Z neúrodných ran
Z vlasů setřeste mi
bukvice
šišky
jehličí
Kouř svítá z chatky orosené
Pramen se do mých nohou propadá
Lesy mne obrůstají každou vteřinou

Stromy v zimě

Z obloh které se podobají
bledým rukám
padá sníh
jak těžké zrno
A kdejaká hladová tlama
oči zavře a jde psát
paměti svých zubů
Sněhové rouno
pálí Pálí
I na rtech
Nedá spát

V nás
stále bláhových
koruny stromů
dokořán
hltají
zimní teplo

Bezuzdné dřevo
tiše
vyvěrá

Černobílá

Jen někdy v zimním ránu
Ticho mi nastaví ústa
až k srdci
Zjihnu Rukama z papíru
mléčné verše
vylamuji
Neptám se
co vzejde z malých ran
Bílá krev syčí
tryská

Tak lehce
byli přes noc ostríhání
obětní berani
V oblacích žilnatí jim nahá břicha
Svět je v teple zchumlaný
Stromy k oblohám lustry
rozžínají k té slávě
havrany
Bodavé černé plameny

Kočka

Zase tmy praskají Chtěly by kvílet
V pustém bytě
jen lampička
na stole motýla vykružuje
Kočka v křesle spí
Ruleta dne se váhavě
zastavuje
Kolik jsem prohrála času
Kolik nevyslovených vět
Přibitý motýl se chvěje
Topení chladne
A hořce spočítány prohry dne
Kočka v křesle spí
Světlo nad stolem ohlušuje

Pojď Přiviň se
hebké stvoření
kočičko dračí
Půlnoční stíny jsi za mne
vymlčela
Teď rozetni mou tvář
celou z čela
Poběžím
všemi prázdnými pokoji
V posledním
zrcadlo se do mě podívá
Ráno vyjdeme do světla
Uvidím Uslyším
Napiji se z lidského
potoka

I dnes všemi smysly

Z bolesti zrozená
držím se chorovodu
a tančím
Hvězdy mávají slunečníky
Do lýtek uštěpačná tráva kosí
Tančím
S hlavou schýlenou
při každém krůčku
Věřím
Dnes možná nahlédnu
do pudřenky vesmíru
Dnes možná uslyším
ve svém břichu lidský křik
V závratí usedám
A tvrdý lem cesty
zavlaže na poplach
Tančím
Dnes možná zavoní pryskyřice
z úst
ochutnám hroznů krále Šalamouna
Dnes
již dnes přece vyhrábnu
z kamení
sametového anděla
Odkudsi vítr
nese smích

V noci u trati

Noční tah vlaků
z drátů trousí jiskry
odpadky něhy

Moje dlaň nastavená
vesmírnému stisku Prázdná
Bezcílně šmátrá

V šustění železa Ve skuhvání kovů
slyším se křičet
Není taková prázdnota
Přece není

Viadukt od úst k hlíně
Do šterku se drobím Váhám
Nenadálý splav ticha

Až ráno nalezena
ve dně náspu
Na pražcích slov koleje
paží
nebílená tvář
bezklamná návěst
Hlas můj nový
Hlas kovadlina

Z dále tah slunce
Objetí hvězdy
Není prázdnota

Moudrá nenarozeňátka

Bílá nenarozeňátka
v břichu každické matky
i vy
na minulé vzpomínáte
Na chvíli
kdy jedno
jsme byli
Ne ještě není třeba nadechnout se
aby krev plamínkem vyskočila
Ne ještě není třeba život stíhat
Bílá nenarozeňátka
s vámi je jiná tma
Neděsí necloní
Dálka je sladce živá
Spíte
nebo žijete z tichého narůstání
Tady je všechno jiné
Jak nahlédnout k vám
Prodírat se pamětí
Sama
Kolébáte se krokem matky
letem planety
explozí vesmíru
Ač takto obtěžkána
čekáte
A je to čekání
A je-li Tedy na život
Či na smrt
Je delta matky nové zrození
(Hlas Světlo Dotyk Chlad)
Je rozměr který neznáme
Co tady hledáte
A je-li smrt jen brána
moudrá nenarozeňátka
kam stoupáme

Dvojbáseň o naději

Masakary

Už zase čtvrcena
jak se sluší
Čtvrcení duší
Krev netřísní Krev zde není
Jen proužky sítěk
třesou bezbarvými zvonky
Vyvrácená krajina
až k obzoru klečí
Sup ranhojivý dává se
mnou
Utloukl grimasy
odhodil mokvající jazyk
křivichná páteř je už přelomena
nesrdce našli červi
v kameny tuhnou gesta
A žrána jsou i slova

A pak se snáší tma a její vlajkosláva
S úzkostí
nalehne na kosti
po všem
konečně
člověk Žena

Početí

Až rozetnou mě
zase muka
snad někdo ruku podá mi
na chvilku se zaposlouchá
do svistu letícího kamení
Soukromou propast
zmapuje mi Shora
Snad někdo obejmě mě
zcela
Ve chvíli těla
rozsvítí
a řekne
Jsme jeden Jsi jedna
Neplač strachy
Probleskuje v nás
vesmíru
okřídlená hladina

Pupava

U klasu klas
V žáru dne
klimbají dlouhonohé květiny
Ke mně
se pokorně kleká
Jsem nejtěsněji u hlíny
Při dotyku bodám
do dlaní
Kdo zatne prsty hlouběji
vyrve si u kořenů sladký chléb
(Je ve mně Já to věděla)

Klas za klasem
Vítr je ohýbá
Cloní
Časem je utne kosa
u paty
Já do šera svítám
barvou kosti sloní
Svítám
s hvězdami

Obsah_____Jitka Stehlíková * Neobydlené ostrovy

I.

Přesčasy
Po honu
Úzkost
Metamorfóza
Rašelinová pole
Podsklepí
Beznaděj
První sníh
Prokleté ticho
Svlékám se z tanečního rytmu
Jarní stromy
Bubínek noci vytlouká
Důvěra
Bílí pekaři
Krok
Město bez aut
Neobydlené ostrovy

II.

Jsem
Hlasy
Noční schůzka
Ranní koupel
Chci poznat jen tvé bělosti
Komáři
Mrvý potáček
Šepot
V zahradě
Otisky
Beze zdí

III.

Škeble
A jazykem budu ochutnána
Opály
Jeseníky
Stromy v zimě
Černobílá
Kočka
I dnes všemi smysly
V noci u trati
Moudrá nenarozenátka
Dvojbáseň o naději
Pupava

Text na předsádce:

Jitka Světlíková zůstala věrna některým svým motivům a symbolům z prvotiny *Noční trhy* (1980). V kompozici její nové sbírky má např. pevné místo obraz stromu, ne již ovšem v jednodušším významu plodnosti ženy a hojnosti přírody, ale jako vědomí koloběhu, střídání okamžiků života s chvílemi smrti, představa o splývání lidského s přírodním. Od smyslového prožívání skutečnosti, od nalézání totožnosti v přírodě, překonávajíc úzkost z chvatně ubíhající existence v městech, dostává se básnířka k poznání bezpečí s přírodou a – v přírodě. „V halasné zimnici světa vyrůst do keře.“

Proměňuje se také básnická mluva Jitky Stehlíkové. Zpěvný, obrazově průzračný verš střídá zhuštěná, dramaticky vystupňovaná, někomu snad i disharmonicky znějící metaforická řada. Za tímto napětím, za touto polaritou tušíme zápas senzitivní bytosti o svou lepší podobu, zápas, který nakonec dospívá do zklidněných poloh jistoty: „Jsem nejtěsněji u hlíny...“ (b. Pupava)